

การจัดทำรายได้ประชาชาติของประเทศไทย

อนุกรมใหม่ แบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM) ฉบับ พ.ศ. 2533-2553

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานการประชุมสัมมนาเรื่อง “ผลการจัดทำรายได้ประชาชาติของประเทศไทย อนุกรมใหม่ แบบดัชนีลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2533-2553” ณ โรงแรมปรีnce พาเลซ กรุงเทพมหานคร วันที่ 22 ธันวาคม 2554 เพื่อเผยแพร่ผลการจัดทำรายได้ประชาชาติของประเทศไทย อนุกรมใหม่ดังกล่าว โดยมีความเป็นมา วัตถุประสงค์ และผลการศึกษา โดยสรุปดังนี้

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สศช. มีภารกิจหลักอย่างหนึ่ง คือการจัดทำรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ตามหลักมาตรฐานสากล และเผยแพร่สู่สาธารณะเป็นประจำ ทั้งรายปีและรายไตรมาส และได้มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนปีฐานสำหรับการประมวลผลรายได้ประชาชาติ ณ ราคาคงที่ เพื่อให้โครงสร้างราคาสินค้าและบริการของปีที่ใช้เป็นน้ำหนักในปีฐานมีความทันสมัย สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ปัจจุบันประเทศไทยใช้ปี พ.ศ.2531 เป็นปีฐาน ซึ่งเป็นวิธีการแบบเดิม คือ การคำนวณแบบปีฐานที่มีราคาถ่วงน้ำหนักคงที่ (Fixed-Weighted Volume Measures) รวมทั้งการอ้างอิงอยู่บนปีฐานที่ห่างจากปีปัจจุบันมาก

ด้วยเหตุนี้ สศช. จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนปีฐานรายได้ประชาชาติของประเทศไทยให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น จึงได้ศึกษาและพัฒนาปรับปรุงตามระบบบัญชีประชาชาติสากลล่าสุด ที่แนะนำให้วัดรายได้ประชาชาติหรือ GDP มูลค่าที่แท้จริง แบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM) เนื่องจากให้ผลอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจที่สะท้อนข้อเท็จจริงได้ดีกว่าการวัดแบบปีฐานคงที่ โดยเฉพาะในกรณีที่ปีฐานเก่ามากเกินไป พร้อมทั้งปรับปรุงเพิ่มเติมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใหม่ และปรับปรุงแนวคิดตามระบบบัญชีประชาชาติสากลล่าสุด เพื่อให้รายได้ประชาชาติของประเทศไทย อนุกรมใหม่ มีความสมบูรณ์ทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการจัดทำ

รายได้ประชาชาติของประเทศไทย อนุกรมใหม่ ได้ดำเนินการปรับปรุงย้อนหลังถึงปี 2533 ครอบคลุมระยะเวลา 21 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2553 โดยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งมูลค่า ณ ราคาประจำปี และมูลค่า ณ ราคาคงที่ เป็นผลมาจากการปรับปรุงเพิ่มเติมกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ การปรับปรุงตามแนวคิดล่าสุด โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดมูลค่าที่แท้จริง (Real terms)

รายได้ประชาชาติ ณ ราคาประจำปี ด้านการผลิต หรือ Gross Domestic Product : GDP เปลี่ยนแปลงจากอนุกรมปัจจุบันเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น 259,037 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของ GDP โดยปี 2553 เปลี่ยนแปลงมากที่สุด ร้อยละ 7.0 ของ GDP ส่วนปีที่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ร้อยละ 0.4 ของ GDP คือปี 2539 โครงสร้างการผลิตโดยเฉลี่ย ภาคเกษตรปรับลดลงจากอนุกรมปัจจุบัน ขณะเดียวกันภาคนอกเกษตรมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และการผลิตสาขาอุตสาหกรรมยังคงมีความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือสาขาการค้า และสาขาเกษตรกรรมฯ ตามลำดับ ส่วนด้านการใช้จ่าย โดยเฉลี่ยต่อปีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ประกอบด้วยการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชน 44,107 ล้านบาท การใช้จ่ายของรัฐบาล 139,004 ล้านบาท และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร 34,288 ล้านบาท ส่วนการส่งออกสุทธิเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย

รายได้ประชาชาติแบบปริมาณลูกโซ่ (CVM) (ปีอ้างอิง พ.ศ.2545) ด้านการผลิต GDP แบบ CVM ตั้งแต่ปี 2533-2553 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี ใกล้เคียงกับอนุกรมปัจจุบันที่ขยายตัวร้อยละ 4.4 ประกอบด้วย ภาคเกษตรและภาคนอกเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.8 และร้อยละ 4.7 ต่อปี ตามลำดับ ด้านการใช้จ่าย มูลค่าที่แท้จริงของแต่ละองค์ประกอบด้านการใช้จ่ายมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยต่อปี ใกล้เคียงกับอนุกรมปัจจุบัน ประกอบด้วย การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.2 (ปัจจุบันร้อยละ 3.8) การใช้จ่ายของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 5.8 (ปัจจุบันร้อยละ 5.0) และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรขยายตัวร้อยละ 1.3 (ปัจจุบันร้อยละ 1.2)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อคน หรือ GDP per capita ปรับตัวสูงขึ้นทั้งอนุกรม โดยในปี 2553 มีมูลค่า 160,556 บาทต่อคน เพิ่มขึ้น 10,439 บาทต่อคน หรือมีมูลค่าประมาณ 5,066 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคน

ทั้งนี้ ประโยชน์ที่สำคัญของการวัดรายได้ประชาชาติที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คือสามารถเปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจบนฐานโครงสร้างราคาสินค้าและบริการที่ทันสมัย ใกล้เคียงกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตดังกล่าวมีความถูกต้อง สะท้อนข้อเท็จจริงมากที่สุด โดยสามารถลดปัญหาที่เกิดจากวิธีพื้นฐานคงที่ที่เรียกว่า Substitution bias และ ปัญหาเทคนิคทางสถิติที่เรียกว่า Laspeyres-Paasche gap นอกจากนี้ เมื่อใช้วิธี CVM สำหรับการจัดทำรายได้ประชาชาติที่แท้จริง แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนปีฐานอีก รวมทั้งสามารถปรับปรุงเพิ่มเติมกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม วิธี CVM ก่อให้เกิดค่า Non-additive คือ ผลรวมจากรายการย่อยมีค่าไม่เท่ากับรายการรวมที่ได้จากการจัดทำ CVM โดยตรง

จากการที่ประเทศไทยนำวิธีการใหม่ที่เรียกว่าวิธีดัชนีลูกโซ่หรือแบบปริมาณลูกโซ่ มาใช้สำหรับการจัดทำรายได้ประชาชาติที่แท้จริงแทนวิธีปีฐานคงที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน นับเป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียน และเป็นประเทศที่หกในเอเชีย จากเดิมที่ประกอบด้วย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และฮ่องกง และเป็นประเทศที่ 55 ของโลกที่ใช้วิธีดังกล่าว

นอกจากนั้น การปรับปรุงรายได้ประชาชาติ อนุกรมใหม่ ครึ่งนี้ จะส่งผลให้อันดับรายได้ต่อหัวของไทยปรับเปลี่ยนลำดับที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับนานาประเทศ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนปีฐานรายได้ประชาชาติ ซึ่งคาดว่าจะมีผลต่อการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการเผยแพร่ข้อมูล (Data ROSC) ตามกรอบการประเมินคุณภาพข้อมูลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ในส่วนของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ให้มีผลการประเมินที่ยกระดับขึ้นจากปัจจุบัน ที่อยู่ในชั้นผ่านเกณฑ์ทั้งหมดหรือ Practice Observed ซึ่งเป็นขั้นการพัฒนาที่ดีมากตามกรอบฯ 14 หัวข้อ เป็นอย่างน้อย 16 หัวข้อ จากทั้งหมด 22 หัวข้อ โดยเฉพาะเป็นการพัฒนาในหัวข้อที่สำคัญคือ เทคนิคการประมวลผล (Methodological soundness) และ ความถูกต้องแม่นยำและน่าเชื่อถือ (Accuracy and reliability)